

UCHWAŁA NR XXXV/304/2022
RADY GMINY TWORÓG

z dnia 14 lutego 2022 r.

**w sprawie wyrażenia stanowiska Gminy w przedmiocie lokalizacji i przyjętych rozwiązań dotyczących
budowy drogi ekspresowej S11 w Gminie Tworóg**

Na podstawie art.18 ust.1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tj. 2021 poz. 1372), Rada Gminy Tworóg sprzeciwia się przyjętym na obecnym etapie prac studialnych i projektowych, przez Inwestora i Projektanta rozwiązaniom i lokalizacji wariantu II i III (niebieski i zielony) drogi ekspresowej S11 na terenie Gminy Tworóg.

Rada Gminy Tworóg w ramach niniejszej Uchwały wzywa Inwestora i Projektanta do usunięcia w ramach trwających jeszcze prac studialnych i projektowych wskazanych niekorzystnych dla gminy rozwiązań, zgodnie z treścią wniosków złożonych wcześniej przez Wójta Gminy Tworóg i mieszkańców gminy reprezentowanych przez Stowarzyszenie Villa Nova, w porozumieniu z podmiotami zgłaszającymi wnioski. W szczególności wzywa do:

- **zmiany lokalizacji węzła drogowego drogi S11 z drogą DW 907 lub wprowadzenia ograniczenia tonażowego do 15 ton na drodze DW 907,**
- **maksymalnego oddalenia przebiegu drogi S11 od zabudowy miejscowości Boruszowice (osada Osiek) oraz Nowa Wieś Tworoska w wariantach II i III (proponowany przebieg zaznaczony na załączonej mapie).**

Aktualnie przyjęte rozwiązania przebiegu wariantu II i III, spowodują paraliż komunikacyjny ul. Zamkowej, stanowiącej centralną ulicę Tworoga, oraz nieuzasadnione narażenie znacznej części terenów zielonych i mieszkańców Gminy na nadmierne, niekorzystne oddziaływanie emisji substancji i energii z drogi S11. Tym samym lokalizacja ta wpływa na ograniczenie możliwości rozwoju gospodarczego Gminy Tworóg, który w znaczącym stopniu związany jest z prowadzeniem gospodarki leśnej i sobotnio-niedzielnym wypoczynkiem mieszkańców aglomeracji śląskiej, w tym również dzieci, z rodzin o niskich dochodach, dla których jest to często jedyna możliwość edukacji ekologicznej i wypoczynku na terenach zielonych. Rada Gminy Tworóg stoi na stanowisku, że inwestycja drogowa, której wykonanie kosztuje podatników ponad 3 mld złotych powinna kompleksowo rozwiązywać istotne problemy komunikacyjne, gospodarcze, społeczne i środowiskowe, również na terenie Gminy Tworóg. Rada Gminy Tworóg sprzeciwia się przyjęciu do realizacji rozwiązań projektowych, które generują na obszarze Gminy Tworóg nowe problemy komunikacyjne, gospodarcze, społeczne i środowiskowe o bliżej nieznanych rozmiarach i skutkach. Rada Gminy Tworóg stoi na stanowisku, że dokumentacja projektowa dla drogi S11 w części o nazwie Studium Korytarzowe powinna wskazać główne zagrożenia i problemy: komunikacyjne, gospodarcze, społeczne i środowiskowe jakie wystąpią na terenie Gminy Tworóg w długookresowej perspektywie w związku budową i eksploatacją drogi S11. Powyższe informacje są niezbędne Radzie Gminy w celu zaplanowania gospodarki budżetowej i działań o charakterze administracyjno-technicznym z odpowiednim wyprzedzeniem czasowym, w celu ograniczenia negatywnych skutków realizacji inwestycji drogowej. Rada Gminy Tworóg zwraca się do Wójta Gminy z prośbą o przekazanie treści przyjętej uchwały wraz z jej uzasadnieniem następującym podmiotom:

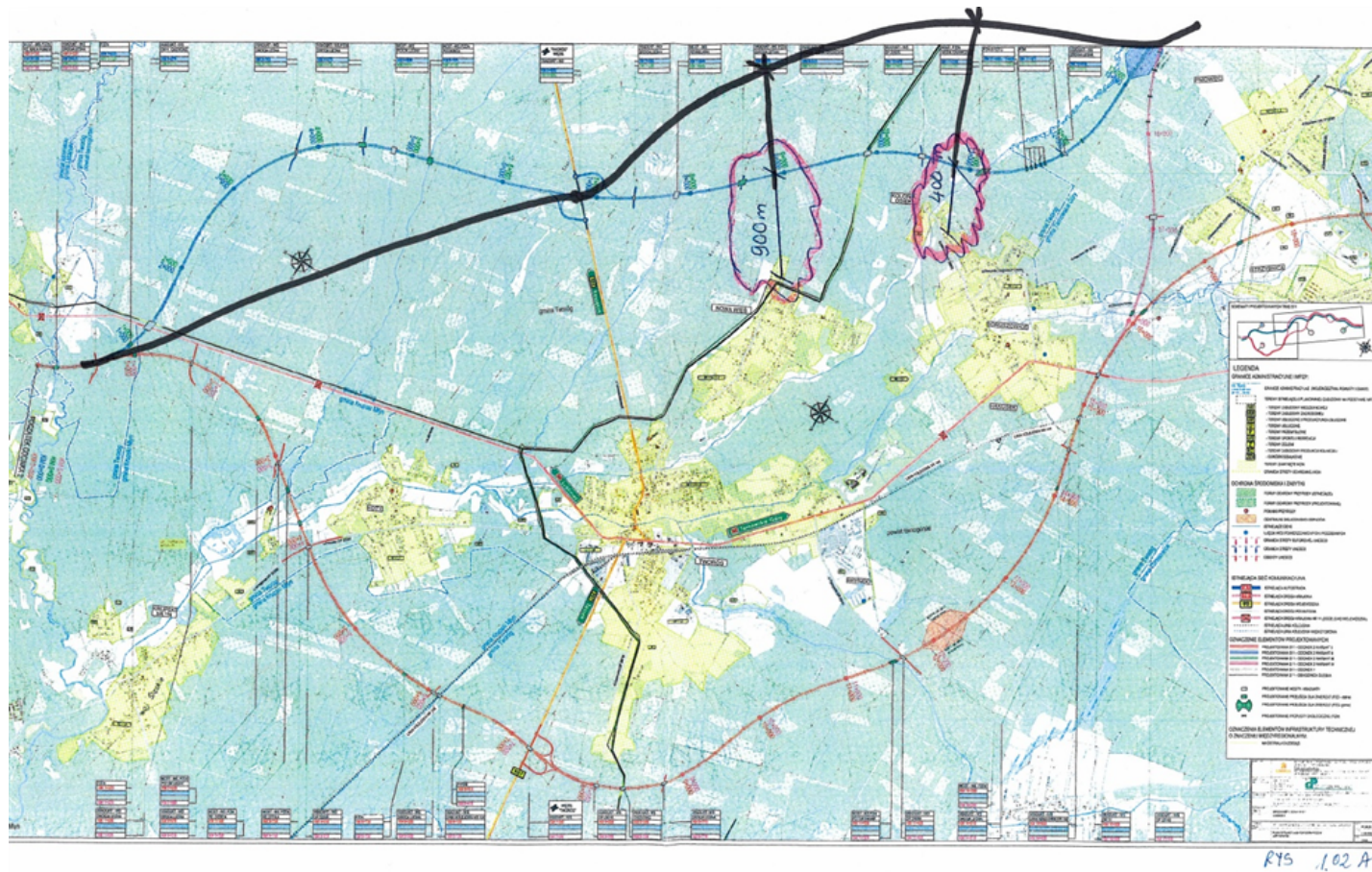
- Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział Katowice (Zespół Oceny Przedsięwzięć Inwestycyjnych),
- Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad w Warszawie (Komisja Oceny Przedsięwzięć Inwestycyjnych),
- Senator RP Dorocie Tobiszowskiej,
- Senator RP Halinie Bieda,
- Staroście Tarnogórskiemu,

- Posłance na Sejm Barbarze Dziuk. Do powyższej uchwały ze względu na jej znaczenie dla Gminy Tworóg jako załącznik sporządzono uzasadnienie. Uchwała wchodzi w życie z dniem podpisania.

Przewodnicząca Rady Gminy
Tworóg

Beata Czierpka

z dnia 14 lutego 2022 r.

Uzasadnienie

1. Dla planowanej na terenie Gminy Tworóg drogi S11 **nie zostało opracowane Studium Korytarzowe**. Studium takie zgodnie z Zarządzeniem nr 58 Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad z dnia 23 listopada 2015 r. w sprawie dokumentacji do realizacji inwestycji, jest integralną częścią każdej dokumentacji inwestycji drogowej. Studium Korytarzowe jest pierwszą dokumentacją projektową, określającą lokalizację pasa (korytarza) terenu pod nowe zamierzenie drogowe **z uwzględnieniem regionalnych i lokalnych uwarunkowań geograficznych przyrodniczych i społecznych**, jest integralną częścią każdej dokumentacji inwestycji drogowej. **Na etapie Studium Korytarzowego należy wykluczyć rozwiązania „nierealne technicznie, nie w pełni bezpieczne, wątpliwe ekonomicznie, najmniej korzystne przyrodniczo i społecznie”**. Pominięcie wymaganego w Zarządzeniu nr 58 Studium Korytarzowego spowodowało, że decyzję o wyborze lokalizacji korytarza dla S11 podjęto bez uwzględniania bardzo istotnych dla całokształtu inwestycji czynników np. analizy wpływu rozpatrywanych rozwiązań na środowisko, analizy prognozy ruchu, ocenę wpływu na bezpieczeństwo ruchu drogowego, potrzeby maksymalnego oddalenia projektowanej drogi od istniejącej zabudowy, identyfikacji problemów jakie należy rozwiązać przy projektowaniu nowej drogi. **Tym samym nie podjęto działań aby wykluczyć, że wybrany z pominięciem Studium Korytarzowego korytarz drogi S 11 zawiera rozwiązania niekorzystne dla środowiska, społeczeństwa, wątpliwe pod względem ekonomicznym oraz nie w pełni bezpieczne dla przyrody i człowieka.**

2. Władze Gminy Tworóg oraz mieszkańcy tej gminy, na etapie opracowywania dokumentacji identyfikowali kilka istotnych negatywnych dla gminy skutków budowy S11 z pominięciem Studium Korytarzowego. Do najistotniejszych nieakceptowalnych przez władze samorządowe i mieszkańców gminy negatywnych, pogarszających stan Gminy Tworóg efektów realizacji inwestycji zaliczamy:

- budowę węzła drogowego drogi S11 z drogą wojewódzką DW907 w wariantach II, III (niebieskim i zielonym)
- lokalizację drogi S11 w niewielkiej odległości od zabudowy (400 – 900 m) dla miejscowości Osiek, Nowa Wieś Tworoska, Tworóg.

3. Budowa węzła drogowego drogi S11 z drogą wojewódzką DW907 w wariantach niebieskim i zielonym spowoduje, że cały ruch pojazdów zjeżdżających z S11 i wjeżdżających na tą drogę ,w tym dużej ilości pojazdów ciężarowych, będzie odbywał się przez miejscowość Tworóg ul. Zamkową. Zgodnie z analizą ruchu drogowego na dzień 18.09.2019 (dr inż. Krzysztof Gasz, *Prognoza i Analiza Ruchu dla zadania: „Opracowanie dokumentacji w stadium Studium Techniczno – Ekonomiczno – Środowiskowego (STEŚ) oraz materiałów do wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla budowy drogi S11 w woj. śląskim”*, Lubliniec, wrzesień 2019), ruch na ul. Zamkowej zwiększy się z aktualnego ok. 2000 pojazdów na dobę do ok. 3500 pojazdów na dobę tj. o 75%, po zakończeniu budowy S11, a docelowo do roku 2056 do ok. 6500 pojazdów na dobę tj. o 225%. Ulica Zamkowa nie jest przystosowana do tego ruchu, jest wąska, kręta, przebiega między gęstą zabudową, w tym również obiektami zabytkowymi. Konieczna będzie również przebudowa skrzyżowania ul. Zamkowej z DK11.

W powyższej sprawie Wójt Gminy Tworóg pismem z dn. 29.04.2019 r. kierowanym do Projektanta zwracał się z prośbą o zlokalizowanie węzła drogi S11 na drodze DK11 lub w jej pobliżu, zgodnie z wcześniejszymi ustaleniami z Projektantem i Inwestorem, rozwiązanie takie zastosowano m.in. w Tarnowskich Górach. Projektant negatywnie ustosunkował się do wniosku Wójta Gminy. Gmina Tworóg nie posiada środków i możliwości w tym prawnych aby we własnym zakresie rozwiązać ten problem. Powyższe zagadnienie powinno zostać opracowane zgodnie z Zarządzeniem nr 58 na poziomie opracowywania Studium Korytarzowego dla S11, ze wskazaniem podmiotów, środków i terminów ich realizacji przez kompetentne organy, lub wskazanie innego rozwiązania dla węzła drogi S11 z DW907.

W przypadku wyboru wariantu I lub IV węzeł Tworóg zostanie zlokalizowany na DW907 w kierunku zachodnim od miejscowości Tworóg (przedłużenie ul. Renarda), a zwiększony ruch lokalny i tranzytowy będzie wyprowadzony poza miejscowość w kierunku Gliwic lub Opola. Świadczy o tym także wspomniana wyżej prognoza ruchu, zgodnie z którą dla wariantów I i IV ruch na DW907 – ul. Zamkowej w Tworogu w roku oddania drogi S11 wyniesie 2200 pojazdów na dobę, a zatem nie ulegnie istotnej zmianie.

4. Lokalizację drogi S11 w niewielkiej odległości od zabudowy (400 – 900 m) dla miejscowości Osiek, Nowa Wieś Tworoska, Tworóg jest sprzeczna z Zarządzeniem nr 58 Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad z dnia 23 listopada 2015 w zakresie opracowywania Studium Korytarzowego. Zgodnie z tym zarządzeniem zostały jednoznacznie określone zadania dla Studium Korytarzowego gdzie zapisano m.in.

wprost: „**Potrzeby maksymalnego oddalenia projektowanej drogi od istniejącej zabudowy, maksymalnego wykorzystania istniejących dróg, tym samym minimalizacji kosztów budowy**” (Załącznik nr 1 do Zarządzeniem nr 58, Studium Korytarzowe, Tom A, pkt A.V. str. 6). Mieszkańcy w/w miejscowości wielokrotnie zwracali się do Inwestora i Projektanta z prośbą o przesunięcie planowanej lokalizacji w wariantcie niebieskim i zielonym na odcinku o nazwie Obwodnica Tarnowskich Gór pomiędzy km 3+000 a km 15+000 wskazując istniejące możliwości terenowe realizacji w/w zadania określonego w Studium Korytarzowym m.in. w pismach do Inwestora z dn. 4.06.2019, 12.06.2019, 23.07.2019, 24.09.2019, 8.09.2020, 17.12.2020, 29.03.2021 oraz w pismach do Projektanta z dn. 18.03.2019, 8.04.2019, 23.07.2019. Inwestor i Projektant nie podjęli próby merytorycznego rozwiązywania zgłaszanych przez mieszkańców problemów związanych z lokalizacją S 11 w bezpośrednim sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej. Ponadto mieszkańcy miejscowości Osiek, Nowa Wieś Tworoska, Tworóg złożyli dnia 15.10.2019 r. do Inwestora i Projektanta petycję z dnia 11.09.2019 r. w sprawie przesunięcia planowanego przebiegu wariantu niebieskiego i zielonego Obwodnicy Tarnowskich w kierunku północno-wschodnim na odległość ok. 2 – 2,5 km od granicy zabudowy tych miejscowości. Na przesunięcie takie pozwalają warunki terenowe. Petycja mieszkańców nie została rozpatrzona przez Inwestora zgodnie z przepisami ustawy z dnia 11.07.2014 o petycjach (Dz.U. 2014 poz. 1195)

5. Aktualny przebieg wariantu II (niebieskiego) i III (zielonego) Obwodnicy Tarnowskich w Gminie Tworóg ma bardzo nieracjonalny kształt i przebieg pomiędzy km 7+000 a km 14+000. Powoduje to nieuzasadnione wydłużenie trasy tego odcinka oraz wydzielanie w tym rejonie pomiędzy granicą zabudowy a planowanym przebiegiem S11 wąskiego odcinka lasu o szerokości od ok. 400 – 900 m na długości ok. 6,0 km. Tak ograniczony obszar leśny ma bardzo niewielki potencjał biologiczny. W krótkiej perspektywie czasowej nastąpi jego stopniowa degradacja a następnie wylesienie, gdyż na tak niewielkim obszarze nie można prowadzić racjonalnej i efektywnej gospodarki leśnej. Zanik lasu odsłoni obszary zabudowane na bezpośrednią emisję substancji toksycznych i hałasu z S11. Inwestor i Projektant założyli jedynie ochronę terenów zabudowanych przez obszary leśne, bez zastosowania ekranów ochronnych i dźwiękochłonnych, co jest sprzeczne z aktualnym stanem wiedzy na temat ochrony obszarów zamieszkałych przed emisją substancji i energii do środowiska. Proponowane przez mieszkańców działania w celu skorygowania przebiegu tego odcinka opisane powyżej w pkt. 5 pozwolą bardziej „spłaszczyć” przebieg drogi na tym odcinku, a więc skrócić długość odcinka, zwiększyć objętość obszaru leśnego pomiędzy granicą zabudowy a planowanym przebiegiem S11, zwiększyć skuteczność ochrony obszarów zamieszkałych przed niekorzystnym oddziaływaniem S11.

6. Władze Gminy Tworóg oraz jej mieszkańcy są poważnie zaniepokojeni lokalizacją S11 w bezpośrednim sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej na terenie Gminy Tworóg, gdyż uważają że niweczy to wszystkie wysiłki podejmowane w gminie w celu poprawy jakości powietrza, ochrony środowiska i klimatu. W Gminie Tworóg dzięki wysiłkowi władz gminnych oraz determinacji mieszkańców sukcesywnie następuje wymiana źródeł ciepła na ekologiczne. Gmina zajmuje drugie miejsce w powiecie pod względem ilości wymienionych źródeł ciepła. Stare wysokoemisyjne źródła ciepła funkcjonowały w okresie grzewczym od 1.10 do 15.04 przeciętnie przez ok. 6 do 8 godzin na dobę. Nowe źródło emisji substancji toksycznych, o znaczącym oddziaływaniu na środowisko, jakim będzie S11 zlokalizowana w bezpośrednim sąsiedztwie zabudowy, z rur wydechowych ok. 30 – 50 tys. pojazdów na dobę będzie generowała niską emisję na tereny zamieszkałe przez 365 dni w roku, 24 godziny na dobę, oznacza to co najmniej sześciokrotny wzrost poziomu niskiej emisji na znacznym obszarze gminy. Aktualnie opracowywany plan urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Brynek zakłada wycięcie w okresie najbliższych 10 lat, 63% drzewostanu. W planie tym nie uwzględniono wycięcia i trwałego wylesienia następnych ok. 100 ha lasu pod budowę S11. Spowoduje to radykalne obniżenie możliwości filtrowania powietrza na terenach przylegających do zabudowy. W nieodległej perspektywie czasowej doprowadzi to do dużych i trwałych zmian w środowisku naturalnym na terenie gminy oraz przełoży się na stan zdrowia większości mieszkańców gminy.

7. Trwałe wylesienie dużych obszarów leśnych na terenach przylegających do obszarów zamieszkałych – sumarycznie ok. 150 ha, wynikające z budowy S11 oraz gazociągu przesyłowego D 1000 relacji Tworzeń – Tworóg, oprócz niekorzystnych efektów środowiskowych przyniesie również negatywne skutki społeczne. Część mieszkańców gminy utrzymuje się z pracy w gospodarce leśnej i przetwórstwie drzewnym. Znaczne trwałe zmniejszenie powierzchni leśnej to również zmniejszenie ilości pracowników leśnych oraz obniżenie ich dochodów. Zmniejszeniu ulegną dochody gminy z tytułu podatków PIT i CIT, wzrosną natomiast wydatki gminy na świadczenia z pomocy społecznej dla osób pozostających bez pracy.

8. Uprawnieniem Rady Gminy Tworóg jest zajmowanie stanowiska i wyrażanie opinii w sprawach istotnych dla społeczności lokalnej.